

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	21324 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21324
Назва ОП	Міжнародні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Корнєєв Максим Валерійович, Добржанська Олена Леонідівна, Кріль Олег Володимирович, Боринська Ольга Леонідівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.04.2023 р. – 22.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	blob:https://office.naq.gov.ua/62f8e212-ec4d-4c15-95c3-c7a3b373c8c9
Програма візиту експертної групи	blob:https://office.naq.gov.ua/fbd490d4-a4b2-45d9-a2fb-ec67cfa7ba67

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Міжнародні відносини» має особливості, які сприяють її чіткому позиціонуванню серед аналогічних освітніх програм. Зміст ОП «Міжнародні відносини» має чітку структуру; освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. При розробці ОП «Міжнародні відносини» прослідковується робота із стейкхолдерами, яка відбувалася на постійній основі. На офіційному сайті НАУ у вільному доступі є всі нормативні документи, що роз'яснюють правила прийому на ОП «Міжнародні відносини». Викладена інформація є чіткою та зрозумілою, не містить дискримінаційних положень і відповідає вимогам чинного законодавства. Форми атестації здобувачів освіти на ОП «Міжнародні відносини» відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. На ОП «Міжнародні відносини» вжито заходів контролю за об'єктивністю екзаменаторів та нормативно врегульовано процедура апеляції оцінки. У НАУ визначена чітка, зрозуміла та прозора політика щодо стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності. Регулярно публікуються звіти про перевірку на наявність ознак плагіату. Загалом ЕГ робить висновок про високий рівень відповідності критеріям та відзначає постійно діючий процес удосконалення якості ОП «Міжнародні відносини».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Сильною стороною ОП «Міжнародні відносини» є можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що, окрім вибіркових дисциплін, включає академічну мобільність; зарахування кредитів з неформальної освіти; пропозиції власних тем курсових, кваліфікаційних робіт; пропонувати бази для проходження навчальної, перекладацької та фахової практик, навчання одночасно за кількома ОП та індивідуальним графіком. 2. Позитивною практикою ЕГ вважає можливість для здобувачів підвищувати свій рівень soft skills шляхом участі у науково-дослідній роботі, яка реалізується у формі наукових студентських гуртків, участі у науково-практичних конференціях, конкурсах та олімпіадах. 3. Форми та методи навчання (дебати, "мозковий шторм" (brainstorming), спічрайтинг (speechwriting), написання і представлення "виступу політичного лідера") і викладання на ОП дозволяють досягти програмних результатів навчання, створити умови для реалізації студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. 4. Доступ через корпоративний акаунт до навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів у застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education забезпечує здобувачів необхідною організаційною інформацією та дозволяє суттєво оптимізувати організацію освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. 5. НПП, що забезпечують викладання дисциплін на ОП, мають значні наукові здобутки, проходять курси підвищення кваліфікації, активно задіяні в програмах міжнародної академічної мобільності, міжнародних наукових проєктах, що сприяє підвищенню кваліфікації викладачів та якості викладання на ОП. 6. Здобувачі долучаються до наукових досліджень, беруть участь у гуртках, конкурсах, олімпіадах, конференціях та реалізують своє право на міжнародну академічну мобільність. 7. Здобувачі ОП мають доступ до інформації про контрольні заходи та критерії оцінювання на офіційному сайті та у застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, а за допомогою електронних журналів мають можливість контролювати свої досягнення. 8. Активне залучення стейкхолдерів до навчального процесу як у розробці та вдосконалення ОП "Міжнародні відносини", так і у залученні до проведення лекції, круглих столів, участі в наукових конференціях. 9. Наявність аудиторій для проведення занять і значна кількість мультимедійного обладнання; бібліотеки, що надає необхідні послуги, зокрема дистанційно (доступ до провідних баз даних, інформаційних ресурсів тощо); місць для дозвілля та відпочинку. 10. Близькість розташування Студентського містечка НАУ до навчальних корпусів, формування інклюзивного освітнього середовища через пристосування інфраструктури НАУ до потреб осіб з інвалідністю. 11. В Національному авіаційному університеті (НАУ) успішно впроваджена ефективна та структурована політика, щодо розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує: 1. Чітко відобразити унікальність у цілях ОП "Міжнародні відносини". Уточнення потребує формулювання ПР 21, адже не зовсім чітко визначеним є змістове наповнення категорії [галузева, авіа-космічна, характеристика] в контексті професійного розвитку випускника ОП. 2. Розмістити у відкритому доступі всі РНП дисциплін відповідно до переліку ОК ОП «Міжнародні відносини». Оновити РНП ОК12, ОК13, ОК24, ОК30 та в подальшому, враховуючи динамічні зміни в галузі міжнародних відносин, робити це регулярно. 3. До РНП дисциплін розробити перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи та навести приклади екзаменаційних білетів. 4. Доповнити опублікований на сайті кафедри іноземних мов та перекладу список обов'язкових дисциплін, які вона забезпечує на ОП, гіперпосиланнями на робочі програми. Адже це сприятиме більшому розумінню абітурієнтами змісту та мети цих ОК в контексті ОП. 5. Одночасно із публікацією на сайті проєкту ОП для його подальшого громадського обговорення формувати новину про факт початку збору пропозицій, адже це дозволить залучити до цього процесу ще ширше коло осіб, а також за потреби здійснити верифікацію дати такої публікації. 6. Запровадити єдиний документ аналітичного характеру (що буде постійно оновлюватися), в якому узагальнюються всі пропозиції та рекомендації щодо ОП з боку усіх груп стейкхолдерів, у т.ч. відхилені. Рекомендація: розробити відповідний документ та розмістити його на сайті НАУ. 7. ЕГ рекомендує проводити регулярні опитування здобувачів щодо змін для покращення ОП «Міжнародні відносини», для отримання актуальної інформації про сучасні запити.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ціль освітньої програми «Міжнародні відносини» (далі – ОП) була визначена із врахуванням положень Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також Стратегії розвитку НАУ до 2030 (<http://surl.li/eojcs>) та Доктрині розвитку НАУ (<http://surl.li/bdplh>) в контексті відповідності місії, візії, цінностям та стратегічним цілям Національного авіаційного університету (далі – НАУ), проте її формулювання потребує удосконалення. У програмних документах НАУ йдеться зокрема про підготовку фахівців, які є конкурентоспроможними на світовому ринку праці. У рамках ОП це забезпечується у т.ч. посиленою мовною підготовкою: здобувачі мають можливість вивчати дві іноземні мови, також вони проходять перекладацьку практику. Водночас слід наголосити на тому, що у місії НАУ йдеться про підготовку фахівців [для авіаційної та інших галузей економіки України та інших держав]. Тому доцільним було б більш чітко відобразити у цілі ОП дану специфіку НАУ, яка водночас визначає особливість ОП в контексті [підготовки фахівців, компетентних в проблемах міжнародного повітряного простору], також йдеться про [унікальність майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин та галузевої дипломатії, які можуть працювати у відповідних інституціях, забезпечуючи авіакосмічний сегмент]. Специфіка ОП чітко відображена у ПР 19–23. При цьому уточнення потребує формулювання ПР 21 [Оцінювати результати власної роботи, орієнтуючись на галузеву, авіа-космічну, характеристику в особистому професійному розвитку], адже не зовсім чітко визначеним є змістовне наповнення категорії [галузева, авіа-космічна, характеристика] в контексті професійного розвитку випускника ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час розробки ОП було враховано досвід та рекомендації стейкхолдерів, що документально відображено у протоколах засідань кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій (далі – кафедра) та у рецензіях на ОП. Так, результати щорічного перегляду ОП відображені у протоколах № 4 від 25.03.2021 р., № 2 від 25.01.2022, № 1 від 14.01.2023 р. Наприклад, у 2021 р. була врахована пропозиція здобувачки вищої освіти ввести фахову компетентність [щодо розуміння основ національної безпеки України, особливостей і тенденцій розвитку регіональних систем колективної безпеки]. Рекомендації різних груп стейкхолдерів відображені в рецензіях на ОП. Так, рецензії на ОП 2021 р. надали: директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво», начальник відділу професійного навчання ЦПП Дипломатичної академії України імені Геннадія Удовенка при МЗС (роботодавці); завідувач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Бориса Грінченка, декан історичного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, завідувач кафедри міжнародних відносин Академії прикладних наук в м. Хелм, Польща (академічна спільнота). Якщо порівняти склад робочої групи ОП 2018 та 2021 рр., то можна констатувати розширення її складу у 2021 р. – до неї були долучені зокрема представники таких груп стейкхолдерів, як здобувачі вищої освіти та роботодавці (ГО «Інститут світової політики»). При реалізації ОП береться до уваги позиція здобувачів вищої освіти, яка визначається зокрема через опитування щодо рівня задоволеності навчанням за ОП (протоколи засідання кафедри № 10 від 21.06.2022 р., № 4 від 28.03.2023 р.; результати моніторингу якості освіти у березні 2023 р., <http://surl.li/gsbnn>). Проект ОП був опублікований на офіційному сайті НАУ (<http://surl.li/gqlaf>) для публічного обговорення, що є важливим для залучення до удосконалення ОП найширшого кола стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Робоча група ОП здійснює постійний моніторинг розвитку спеціальності та ринку праці й враховує його результати під час розробки та перегляду ОП. Змістовне наповнення ОП та його реалізація свідчить про врахування тенденцій розвитку спеціальності. До викладання окремих освітніх компонентів (далі – ОК) залучені фахівці із досвідом практичної діяльності за тематикою ОК. Фахівці-практики залучені до проведення гостьових лекцій

(<http://surl.li/grwvy>). Долучення практиків із відповідним професійним бекграундом до освітнього процесу сприяє постійній актуалізації ОП. Про врахування галузевого контексту при формулюванні цілей та визначенні програмних результатів ОП свідчить опрацювання роботою групою ОП цілої низки документів – Законів України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики», «Про дипломатичну службу», Консульського статуту. Специфіка регіонального контексту визначається насамперед розташуванням НАУ у м. Київ, де зосереджена велика кількість організацій, в яких може професійно себе реалізувати випускник ОП, у т.ч. враховуючи специфіку ОП, – представництва міжнародних авіаційних організацій, Державне космічне агентство України тощо. Під час розробки було враховано досвід інших вітчизняних та зарубіжних освітніх програм, що відображено у протоколі засідання кафедри (№ 4 від 25.03.2021 р.), до засідань якої долучається завідувач кафедри міжнародних відносин Державної Академії прикладних наук в Хелмі (Польща). Робоча група ОП досліджувала освітні програми таких університетів, як Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові та Державний університет ім. М. Кюрі-Склодовської в Любліні. Крім того робоча група використовувала досвід Інституту космічних досліджень НАН України та авіакомпанії «Міжнародні Авіалінії України». Доцент кафедри проходила стажування в Європейському космічному агентстві та NASA, була експертом у програмному комітеті «Космос» у рамках програми «Горизонт 2020». Наведене вище свідчить про те, що під час розробки ОП було враховано тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності ОП. Також важливе значення для забезпечення конкурентоспроможності ОП має проведений робочою групою аналіз аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. В ОП враховано найпередовіший досвід цих освітніх програм. Водночас ОП має власні унікальні особливості.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Здекларовані у ОП програмні результати навчання відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Усі програмні результати навчання, які відображені в ОП, досягаються за допомогою визначених ОК, їх обсягів та методів навчання та контролю. Досягнення результатів навчання було підтверджено аналізом окремих ОК, вивченням матеріально-технічної бази, бесідами з адміністрацією НАУ та академічним персоналом, а також аналізом змісту та переліку баз практик. При цьому необхідно звернути увагу на технічну помилку, наявну в ОП: при формулюванні ПР 17 в ОП не повністю відтворено формулювання РН 17, наявне у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В ОП визначені й власні компетентності (ЗК 14–16, ФК 14–18) та результати навчання (ПР 18–23). Результати навчання ПР 19–23 чітко відображають особливості ОП в контексті їх кореляції із специфікою НАУ, але уточнення потребує формулювання ПР 21. Досягнення визначених НАУ результатів навчання також було підтверджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Зважаючи на проведений експертною групою аналіз особливостей ОП, можливо констатувати, що вона чітко відрізняється від подібних освітніх програм, що є одним із значимих чинників її конкурентоспроможності. Стейкхолдери на системній основі були долучені до розробки ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо чітко відображена унікальність у цілі ОП: йдеться про [унікальність майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин та галузевої дипломатії, які можуть працювати у відповідних інституціях, забезпечуючи авіакосмічний сегмент]. Уточнення потребує формулювання ПР 21, адже не зовсім чітко визначеним є змістовне наповнення категорії [галузева, авіа-космічна, характеристика] в контексті професійного розвитку випускника ОП. З метою посилення унікальності ОП доцільним є розглянути можливість врахування при наступному її перегляді таких рекомендацій: 1) доопрацювання формулювання цілі ОП задля більш чіткої репрезентації унікальності ОП, зазначеної вище; 2) уточнення формулювання ПР 21 з метою більш чіткого визначення змісту категорії [галузева, авіа-космічна, характеристика] у зазначеному вище контексті. В ОП наявна технічна помилка: при формулюванні ПР 17 в ОП не повністю відтворено формулювання РН 17, наявне у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Рекомендація: виправити дану технічну помилку при наступному перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП відповідає Критерію 1 на рівні В. Можливо констатувати наявність кореляції ОП та змісту стратегічних документів НАУ, в яких зокрема визначено його місію, візію, цінності та стратегічні цілі. ОП має власний фокус. Експертна група пересвідчилася, що стейкхолдери були залучені до процесі розробки ОП. У процесі розробки ОП було враховано досвід аналогічних ОП, тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевий та регіональний контекст. ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Водночас слід зазначити, що ОП характеризується й рядом слабких сторін та недоліків, проте вони не є суттєвими за своїм характером та можуть бути усунені під час наступного її перегляду.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Міжнародні відносини» складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам частини 4 статті 5 закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, у редакції від 31.03.2023 р., а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (<http://surl.li/gruyt>) галузі знань 29 «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 р. № 1002. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю та рівнем вищої освіти й освітньо-професійною програмою, складає 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг навчальних дисциплін за вибором - 60 кредитів ЄКТС, що складає 25% від загального обсягу ОП та відповідає вимогам пункту 15 частини 1 статті 62 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ проаналізувала зміст ОП «Міжнародні відносини», та визначила, що ОП має чітку структуру, що відображено в розподілі освітніх компонентів за семестрами у структурно-логічній схемі. Відповідний розподіл є логічним та послідовним, а навчальний план, в свою чергу, відповідає ОП «Міжнародні відносини». ЕГ проаналізувала Матрицю відповідності визначених Стандартом програмних результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів, що викладена у ОП «Міжнародні відносини» (<http://surl.li/gsiar>), ОК загалом утворюють логічну взаємопов'язану систему та чітко спрямовані на досягнення заявлених програмних результатів навчання. Об'єкт діяльності даної ОП є функціонування та розвиток міжнародних відносин та зовнішньої політики у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях. Варто відзначити, що ОК 15 Іноземна мова (базовий курс), відведено 19,5 кредитів ЄКТС та ОК 16 Іноземна мова (нормативний курс) забезпечується 11 кредитами ЄКТС, спрямовані на формування однакових ПРН 10, 12, 23, тоді як ОК 18 Іноземна мова спеціальності (7, 5 кредитів ЄКТС) формують ПРН 1, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 16, 23. ЕГ рекомендує розширити перелік програмних результатів навчання, які отримують здобувачі внаслідок опанування освітньої компоненти 16 «Іноземна мова (нормативний курс)», особливо враховуючи, що мовами викладання на ОП «Міжнародні відносини» є як українська так і англійська.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідно до Стандарту вищої освіти, теоретичний зміст предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» включає: теорію міжнародних відносин, форми та способи їх організації, історію та практику міжнародного співробітництва, взаємодії та конкуренції, природу та динаміку міжнародної безпеки, міжнародні конфлікти, систему та джерела зовнішньої політики держави, міжнародне регіоназнавство, природу та еволюція міжнародних комунікацій та міжнародного інформаційного простору. ОП «Міжнародні відносини» демонструє комплексний підхід до формування сучасного фахівця в галузі міжнародних відносин, зокрема, наявністю відповідних обов'язкових освітніх компонентів ОК7. Інформатика та інформаційні технології в міжнародних відносинах, ОК8. Історія світових цивілізацій, ОК9. Теорія міжнародних відносин, ОК10. Основи міжнародно-політичних досліджень, ОК11. Міжнародні комунікації, ОК 12. Політичний розвиток і політичні

системи світу, ОК 13. Аналіз зовнішньої політики, та ін. Важливим, на думку ЕГ, також є наявність Перекладацької практики (ОК 36), окрім ОК 35 Навчальна практика «Вступ до фаху» та ОК 37 Фахова практика.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЗВО «Національний авіаційний університет» створює всі умови для реалізації права індивідуального вибору здобувача. Право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін зафіксовано в Положенні про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<http://surl.li/eisee>), Положенні про організацію освітнього процесу в НАУ, Положенні про індивідуальний навчальний план здобувача ВО (<http://surl.li/pgbs>) та Розпорядженням від 03.11.2022 №024/роз «Про обрання вибіркових дисциплін здобувачами вищої освіти освітнього ступеня бакалавра на 2023-2024 навчальний рік» (<http://surl.li/eisdy>) і, відповідно, Розпорядження від 27.12.2022 №042/роз «Про корегування термінів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра на 2023-2024 навчальний рік» (<http://surl.li/eleta>). Корегування термінів пов'язане з правовим режимом воєнного стану, аварійних і стабілізаційних відключень електроенергії, на думку ЕГ, це безперечно вказує на те, що ЗВО НАУ створює всі можливі умови для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Відповідно, окрім вибіркових дисциплін, здобувачі мають право на академічну мобільність; зарахування кредитів з неформальної освіти; пропозиції власних тем курсових, кваліфікаційних робіт; пропонувати бази для проходження навчальної, перекладацької та фахової практик, навчання одночасно за кількома ОП та індивідуальним графіком (відомості СО). Зокрема, зустріч 2, з викладачами, де були підтверджені відомості про те, що студенти пропонують тематику, яка їх цікавить для написання кваліфікаційних робіт, зустріч 3 (зі здобувачами) також підтвердила відомості по СО щодо можливостей і забезпеченні формування індивідуальної освітньої території. На ОП «Міжнародні відносини», обирають зазвичай вибіркові дисципліни, запропоновані кафедрою, здобувачі повідомили, що вони обговорюють між собою доцільність вибору дисципліни. Також є можливість доєднатись до іншої групи, якщо здобувач обрав іншу дисципліну, ніж більшість в його групі (зустріч 2, 3). Перелік вибіркових дисциплін у закритому доступі, тільки для авторизованих користувачів (учасників навчального процесу), але ЕГ на додатковій зустрічі продемонстрували як виглядає перелік, як здобувачі можуть зробити свій вибір.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регулюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/eisif>) та Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету (<http://surl.li/brjcg>) Для практичної підготовки здобувачів ОП «Міжнародні відносини» передбачає 12 кредитів ЄКТС, що відображено в навчальному плані. Всі три практики (навчальна практика «Вступ до фаху», перекладацька та фахова) є обов'язковими компонентами в ОП «Міжнародні відносини». Проходження практик здобувачами забезпечує формування загальних компетентностей (ЗК-1-2, ЗК 4 - 8, ЗК 10-12, ЗК 14, ЗК 16), та фахових компетентностей (ФК1- 2; ФК 4, ФК6, ФК12-13, ФК15-18). На зустрічі 5 стейкхолдери відзначили високий рівень підготовки здобувачів ОП «Міжнародні відносини», які були у них на практиці, відзначили як відмінне знання англійської мови, так і загалом фахові компетенції. На сторінці кафедри є у вільному доступі програми практик, які регламентують діяльність керівників практики та здобувачів (<http://surl.li/grnlt>). На зустрічі 5, ЕГ змогла переконатись, що думка роботодавців врахована, так як вони мають можливість безпосередньо спілкуватись із здобувачами під час проходження практики. Роботодавці надають інформацію про сучасний ринок праці, та необхідні уміння та навички, щоб майбутні фахівці змогли бути в повній мірі реалізувати себе в професії. ЗВО Національний авіаційний університет має цілу низку договорів щодо проходження практики, що безперечно є хорошою базою для ОП «Міжнародні відносини» <http://surl.li/grwvy>

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Міжнародні відносини» передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які є дуже важливими для сучасного молодого фахівця з міжнародних відносин. ЕГ встановила, що ці необхідні навички здобувачі набувають впродовж всього навчання. Ефективна комунікація, співпраця з партнерами, використання інформаційно-комунікаційних технологій, лідерські здібності, креативне мислення формуються як через загальні освітні компоненти (ОК 1 Історія української державності та культури ОК2. Ділова українська мова ОК3. Філософія ОК4. Фізичне виховання та самовдосконалення) так і фахові (ОК10-11, ОК 13-20, ОК26, ОК29-30, ОК33-37). ЕГ відзначила, що здобувачі активно залучені до загальноуніверситетських заходів, що безперечно формує соціальні навички (зустріч 3). Про формування лідерських навичок і активності в студентському житті, здобувачів МВ «Міжнародні відносини», ЕГ змогли переконатись на зустрічі 4 із студентським активом та додатковій зустрічі, на якій були присутні також випускники ОП «Міжнародні відносини». Здобувачі також мають змогу підвищувати свій рівень soft skills шляхом участі у науково-дослідній роботі, яка реалізується у формі наукових студентських гуртків, участі у науково-практичних конференціях, конкурсах та олімпіадах. Здобувачі також приймають участь у роботі арт-студії Факультету міжнародних відносин «Склянка води» (<http://surl.li/gsjuw>) Здобувачі ОП «Міжнародні

відносини», зокрема, Анна Роньшина та Максим Березовенко, розповіли як за допомогою новітніх методів, впроваджених викладачами, вони здобували навички наукових дискусій, моделювали передвиборчі промови політичних діячів, вчилися розробляти зовнішньополітичні стратегії держав та інше. Все вище перераховане, безперечно, сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Важливим, на думку ЕГ, є те, що викладачі підвищують викладацьку майстерність також за рахунок покращення власних soft skills, зокрема, Юлія Седляр взяла участь в онлайн-тренінгу «Міжнародна сертифікація Communication skills for business: навички спілкування – важливий крок до професійного успіху» (<http://surl.li/grnmm>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 291 відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/eisif>) та Методичні рекомендації з розробки навчальних планів здобувачів вищої освіти в Національному авіаційному університеті регламентують розподіл обсягу окремих ОК в ОП (в кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів. Згідно навчального плану ОП «Міжнародні відносини» передбачено 7200 год. (240 кредитів ЄКТС). Аудиторне навантаження складає 3078 год. (лекції, практичні заняття) і 4122 год. – самостійна робота. Загальна кількість дисциплін, курсових робіт і практик становить не більше 16 кредитів ЄКТС на навчальний рік. ЗВО Національний авіаційний університет проводить загальні опитування для визначення фактичного навантаження здобувачів, з подальшим врахуванням результатів анонімного анкетування (<http://surl.li/agvaw>). Регулярність опитувань, та змогу гарантів і НПП звернутись з проханням провести опитування на запропоновані теми, актуальні для всіх учасників навчального процесу ОП «Міжнародні відносини», підтвердили на зустрічі 6 (зустріч з представниками деканату), а саме працівники навчально-наукової лабораторії соціальних опитувань та аналізу якості надання освітніх послуг ФМВ. На зустрічі із здобувачами (зустріч 3) ЕГ отримала підтвердження, що фактичне навантаження влаштовує та не перевантажує здобувачів. Зокрема, Панасюк Ірина, здобувачка ОП «Міжнародні відносини», сказала, що в середньому витрачають до 2 год на підготовку до семінарського заняття, що вважають достатнім для якісного виконання завдань. Зустрічі із здобувачами, викладачами та представниками адміністрації, дають підстави зробити висновки, що за ОП «Міжнародні відносини» регламентовані норми навантаження виконуються.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Міжнародні відносини» має чіткі зміст та структуру; освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП «Міжнародні відносини» надає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що є сильною стороною. Індивідуальна траєкторія, окрім вибіркового дисциплін, включає перезарахування кредитів здобутих під час неформальної освіти та під час академічної мобільності; пропозиції власних тем здобувачів для курсових, кваліфікаційних робіт, а також можливість навчання одночасно за кількома ОП. Здобувачі мають можливість підвищувати свій рівень soft skills шляхом участі у науково-дослідній роботі. Функціонують наукові студентські гуртки, здобувачі беруть активну участь у конкурсах, олімпіадах та науково-практичних конференціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Регулярні опитування здобувачів, щодо змін в ОП «Міжнародні відносини», на думку ЕГ, покращило б і актуалізувало її зміст. Щоб зрозуміти динаміку процесів і запитів на ринку праці, для оновлення ОП «Міжнародні відносини», ЕГ рекомендує фіксувати пропозиції стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Проаналізувавши ОП «Міжнародні відносини» за 2 критерієм, ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає оцінці «В». Обсяг ОП «Міжнародні відносини» та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час перевірки на офіційному сайті Приймальної комісії НАУ для ознайомлення були доступні Правила прийому до Національного авіаційного університету у 2022 році (зі змінами) <http://surl.li/flvpr>. Ці правила, включно і за ОПП «Міжнародна інформація», відповідають Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти МОН за 2022 р., містять інформацію про нормативну й процедурну складові кампанії, принципи конкурсного відбору, джерела фінансування здобуття вищої освіти, ліцензовані обсяги прийому та обсяги державного замовлення, строки та вартість навчання тощо. Викладена інформація не містить дискримінаційних положень, є зрозумілою та доступною. На сайті <https://pk.nau.edu.ua> також є можливість ознайомитись із широким переліком необхідної для здобувача інформації щодо ОПП, етапів вступної кампанії, вартості, термінів навчання, отримати відповіді на найбільш поширені запитання, пройти «Профорієнтаційний тест» тощо. Наявні контакти для зворотного зв'язку та графік роботи консультаційного центру. Додатково ЕК ознайомила з правилами прийому на 2023 р. (затверджені Вченою радою НАУ 19.04.2023 р. Пр.№4) та засвідчила, що документ є чітким та зрозумілою і відповідає вимогам чинного законодавства.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, мінімальний бал для вступу на спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії - 140 балів. Ця вимога дотримана у Правилах прийому. Для вступу на дану ОП на основі повної загальної середньої освіти абітурієнт має скласти ЗНО з таких предметів, як: Українська мова і література (коєф. 0,4), Іноземна мова (коєф. 0,3) та Історія України або математика, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (коєф. 0,3) відповідно до табл. 2 додатку 1 Правил прийому (<https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Dodatok-1.pdf>). На даній ОП відсутні будь-які творчі конкурси. Це зумовлено Стандартом 291-ї спеціальності, що не передбачає будь-яких творчих завдань для вступу. (<http://surl.li/gqlaf>). Зміни відбулись внаслідок виходу стандарту у 2020 році, що призвело до фіксування конкурсного балу ЗНО, а саме 140 балів. Інші зміни на ОП у найближчому майбутньому не плануються.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення експертизи та опрацювання документальної бази, ЕГ з'ясувала, що ЗВО НАУ регулює визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за допомогою Положення про організацію освітнього процесу в НАУ <http://surl.li/eisif> та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у НАУ (<http://surl.li/sdjm>). Здобувач має право на перезарахування ОК, згідно кредитів, при наявності відповідного документу та у встановленому порядку. Результати навчання визнаються рішенням деканату, після аналізу поданих документів. У відомостях СО здобувачу вищої освіти Ткачуку К. були перезараховані результати навчання, отримані в Київському національному університеті культури і мистецтв, зокрема: «Вступ до спеціальності», «Історія міжнародних відносин», «Теорія міжнародних відносин», «Навчальна практика «Вступ до фаху». На зустрічі 6, Ольга Шеремет підтвердила цю інформацію, розповівши детально про порядок дій, які виконав здобувач, наразі він навчається на 4 курсі. Позитивна оцінка, отримана здобувачем в іншому ЗВО, зберігається. На зустрічі 3, здобувачі підтвердили, що знають про правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності. Також питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Тимчасовим положенням про порядок

відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів ВО НАУ (<http://surl.li/grmp>) та Положенням про порядок переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до НАУ (<http://surl.li/agvaw>). У разі наявності академічної різниці, здобувач ліквідує її у встановленому порядку згідно Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (<http://surl.li/gsuuc>). Всі вказані документи розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО НАУ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в НАУ регулюються двома документами: Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/mE51c9S>) та Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://cutt.ly/m5WYVrW>). В першому положенні визначено, що «результати навчання осіб, які отримані у неформальному середовищі можуть бути визнані за умови порівняльного аналізу освітньої програми та отриманими документами з результатами навчання, виконанням усіх обов'язкових видів індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей» (розділ 3, пункт 3.34.). В другому – нормативно врегульовано умови та процес визнання і перезарахування результатів навчання здобувачам вищої освіти отриманих під час неформальної та/або інформальної освіти. Таке перезарахування відбувається на добровільній основі. Для його здійснення здобувач має подати декану факультету заяву визначеного формату та інші документи зазначені в пункті 3.1 (зокрема ті, що підтверджують набуті компетентності). Вказані положення є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/g5WY95n>). Як зазначено у відомостях СО за час реалізації ОП звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не було. Це було підтверджено під час акредитаційного візиту. Проте здобувачі ОП отримують знання шляхом неформальної освіти та їм відомо про можливість їх визнання (зустріч 3).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На офіційному сайті НАУ у вільному доступі є всі нормативні документи, що роз'яснюють правила прийому на ОП. Викладена інформація є чіткою та зрозумілою, не містить дискримінаційних положень і відповідає вимогам чинного законодавства. Здобувачі знають про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, і активно користуються ними, беруть участь у он-лайн навчальних курсах на різних платформах, що заохочується і підтримується як адміністрацією так і НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує заохочувати здобувачів до академічної мобільності також і до вітчизняних ЗВО, які є партнерами НАУ.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Проаналізувавши ОП «Міжнародні відносини» за 3 Критерієм, ЕГ дійшла висновку, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання відповідає оцінці «В». Правила прийому на навчання за ОП «Міжнародні відносини» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості самої освітньої програми. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, під час академічної мобільності та в неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання врегульовує «Положення про організацію освітнього процесу в НАУ» (Розділ 5) <http://surl.li/gqvm>, Відповідність конкретного ОК програмним результатам навчання за ОП визначено навчальним планом (НП ОП «Міжнародні відносини» 2021 <http://surl.li/gwfhf>, НП ОП «Міжнародні відносини» 2022 <http://surl.li/gwfhq>) та РНП дисциплін. Програми обов'язкових навчальних дисциплін ОП «Міжнародні відносини» бакалаврського рівня для ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10, ОК11, ОК12, ОК13, ОК21, ОК22, ОК24, ОК26, ОК30, ОК32, ОК33 є у вільному доступі на сайті кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій <http://surl.li/grnlg>. Через корпоративний акаунт здобувачі мають доступ до навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів у застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, що під час зустрічі було продемонстровано викладачами ОП (зустріч 2). У навчальному процесі на ОП поєднуються традиційні й інноваційні форми викладання, методи навчання викладачами обираються самостійно. В методичних рекомендаціях до виконання курсових робіт з навчальних дисциплін надається тематика робіт (перелік за посиланням <http://surl.li/gwfua>) та на зустрічі викладачі (зустріч 2) запевнили, що дотримуються вимог академічної свободи у відношенні до здобувачів щодо остаточного вибору теми наукового дослідження. Забезпечення студентоцентризму та врахування інтересів, потреб і досвіду здобувачів вищої освіти як самостійних і відповідальних учасників освітнього процесу визначено принципом формування культури якості в Університеті та задекларовано в Положенні про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <http://surl.li/ajreu>. Під час зустрічей було наведено приклад збільшення кількості годин практичних занять ОК33 на прохання здобувачів, результатом стало оновлення РНП дисципліни в 2023 р. (зустріч 3, 4). На практиці студенти долучені до обговорення адміністративних рішень, є серед членів вченої ради факультету, робочий навчальний план підготовки здобувачів візується головою студентської ради факультету міжнародних відносин. Зворотній зв'язок зі здобувачами налагоджено через офіційні сторінки сайту факультету <http://surl.li/gwfpj>, кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій <http://surl.li/grnmm>, корпоративну пошту, Google Classroom, Zoom. На зустрічі викладачі запевнили (зустріч 2), що для зручності здобувачів використовують і альтернативні засоби комунікацій (Telegram, Viber). Рівень задоволення якістю проведення навчальних занять (ефективність методів викладання і навчання) оцінюється за допомогою анкетування здобувачів, результати опитування в січні 2023 р. ОП «Міжнародні відносини» за цим критерієм показали, що 88% оцінюють їх позитивно (27% високим, 61% достатнім). Таке опитування проводиться в середньому двічі на рік, результати оприлюднюються на сайті факультету <http://surl.li/bdnek>.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Ознайомиться з інформацією щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів частково можна у відкритому доступі: ОПП «Міжнародні відносини» 2021 <http://surl.li/gwgas>, навчальні плани підготовки здобувачів за 2021 та 2022 р. <http://surl.li/grnjh>, перелік обов'язкових навчальних дисциплін та їх РНП <http://surl.li/grnlg>, програми та перелік баз практик <http://surl.li/grnlt>, методичні рекомендації до виконання курсових робіт <http://surl.li/gwfua>, програма атестаційного екзамену до навчального плану НБ-17-291 -1/21 ОП «Міжнародні відносини», що містить детальний опис системи оцінювання виконання завдань <http://surl.li/groag>. Порядок та критерії оцінювання в межах окремих ОК регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ» <http://surl.li/gqvm> і відповідно до «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни для очної та заочної форм навчання» <http://surl.li/ahzry> повинні бути розкриті в робочих навчальних програмах дисциплін. Наведені на сайті РНП обов'язкових навчальних дисциплін містять шкалу оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи, але не розкривають в якій конкретній формі проводиться екзамен з дисципліни. На зустрічі викладачі запевнили, що інформують про це студентів на першій лекції, а всі екзамени проводять виключно в письмовій формі (зустріч 2). Здобувачі освіти також підтвердили, що всі екзамени проводилися в письмовій формі, а інформацію щодо цілей, змісту, результатів та системи оцінювання викладач пояснював на першій лекції. Також студенти задоволені роботою кураторів груп, що підтримують з ними постійний зв'язок та своєчасно доносять необхідну інформацію (зустріч 3). Позитивною практикою НАУ є те, що кураторська робота офіційно внесена до навантаження викладача (зустріч 6). З навчально-методичним комплексом, до якого входить і силабус, здобувач має можливість ознайомитись у застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education через корпоративний акаунт. Ця система дозволяє здобувачу мати доступ до системи оцінювання навчальних досягнень впродовж усього періоду вивчення конкретної дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі освіти ОП «Міжнародні відносини» долучені до наукових досліджень в галузі міжнародних відносин відповідно до бакалаврського кваліфікаційного рівня. На рівні факультету, на засадах студентського самоврядування діє Студентське наукове товариство, здобувачі ОП «Міжнародні відносини» поінформовані про його роботу і долучаються до неї через публічні заходи та закриту групу для наукового обговорення в Telegram https://t.me/+VBQroZ_hN6diMzNi, до якої ЕГ було надано доступ. На кафедрі міжнародних відносин, інформації та

регіональних студій організовано роботу студентського наукового гуртка «Сучасні проблеми міжнародних відносин», на зустрічі здобувачі підтвердили, що були учасниками відкритих лекцій-дискусій гуртка (зустріч 3). Студентів заохочують брати участь в наукових конференціях, наприклад, здобувачі Поліна Трущенко (науковий керівник Олександр Поведа) та Артем Ковальов (науковий керівник Ігор Дерев'янка) готували тези та виступали на XXIII Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки» <http://surl.li/besio> (зустріч 2 та 3). Здобувачі мають можливість безкоштовно публікуватися в студентських збірках, таких як «Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики» <http://surl.li/grplo>, XXII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених <http://surl.li/grpse>. Інформація про заходи поширюється на сайті кафедри в рубриці «Наукова діяльність» <http://surl.li/fdipi> та в соціальній мережі Facebook: Факультет міжнародних відносин НАУ <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063573697157>, Кафедра міжнародних відносин, інформації та регіональних студій ФМБ, НАУ <https://www.facebook.com/NAU.International.Relations>, однак на сайті наявна застаріла інформація, а соціальні мережі ведуться епізодично. Принцип навчання через дослідження дотримується під час вибору тем та написання курсових і дипломних проектів, що підтверджує опублікована на сайті науково-дослідна тематика дипломних робіт ОП «Міжнародні відносини» <http://surl.li/grpti>. Викладачі запевнили, що тематика курсових та дипломних робіт щорічно оновлюється відповідно сучасних тенденцій ринку праці, розвитку науки і технологій в міжнародних відносинах (зустріч 2). Рівень забезпечення належних умов для участі в науковій роботі здобувачами ОП «Міжнародні відносини» оцінюється через анкетування, результати якого в січні 2023 р. показали що 87% оцінюють їх позитивно (26% високим, 61% достатнім) <http://surl.li/grpvm>. До відкритої зустрічі долучилися авторитетні фахівці провідних національних ЗВО у галузі міжнародних відносин, що свідчить про плідну співпрацю НПП ОП «Міжнародні відносини» з українськими колегами. В цілому на ОП забезпечується поєднання цілей програми, процесу викладання і навчання із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Щорічний перегляд освітньо-професійних програм в НАУ є обов'язковим і проводиться відповідно до Методичних рекомендацій з 2022 р. <http://surl.li/eixvz>. На зустрічі з працівниками деканату (зустріч 6) було зазначено, що в НАУ організовано моніторинг дотримання процедур забезпечення якості освіти <http://surl.li/brlcq>. На рівні ОК діє Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни <http://surl.li/bdnsb>, де визначено порядок розробки та контролю якості НМК дисципліни. За словами викладачів зміст ОК оновлюється за результатами підвищення кваліфікації <http://surl.li/grqlr>, аналізу новітніх наукових розвідок, нових наукових праць, інформації набутої викладачами під час участі в наукових конференціях та круглих столах. Результати власної науково-дослідної роботи викладачі імплементують в освітній процес через розширення змістовного наповнення фахових дисциплін (зустріч 2). В списках літератури рекомендованої РНП дисциплін ОП «Міжнародні відносини» наявні сучасні джерела інформації, наприклад у переліку дисципліни «Основи світової політики» книги 2019-2022 років видання <http://surl.li/grrnt>, тенденція до регулярного оновлення списку рекомендованих джерел спостерігається в більшості РНП. Однак, програма дисципліни «Зовнішня політика держав світу» не змінювалася з 2021 р. <http://surl.li/gwhhj>, що з огляду на повномасштабне вторгнення РФ в Україну ставить під сумнів її актуальність. На оновлення ОК та НМК вплинула і потреба організації освітнього процесу в дистанційному режимі, викладачі ОП опановують новітні технології, а Сергій Троян, Ігор Дерев'янка, Віра Мазур, Валентина Ємець підвищили кваліфікацію на курсах «Проектування та створення електронного навчального посібника» на базі Центрального інституту післядипломної освіти. Варто відмітити якісне навчально-методичне наповнення дисциплін в Google Classroom. Викладачі ОП запевнили, що тематика курсових та дипломних робіт щорічно оновлюється відповідно до сучасних наукових розвідок в галузі міжнародних відносин. Рівень оцінки актуальності змісту навчальних програм дисциплін здобувачами ОП «Міжнародні відносини» оцінюється через анкетування, результати якого в січні 2023 р. показали що 93% оцінюють їх позитивно (26% високим, 67% достатнім) <http://surl.li/grpvm>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

НАУ веде активну міжнародну діяльність, що підтверджує перелік міжнародних партнерів: <http://surl.li/dqsa0>. Університет популяризує можливості академічної мобільності та інші форми інтернаціоналізації освіти серед здобувачів і працівників Університету. Порядок реалізації права на академічну мобільність затверджений відповідним Положенням в 2019 р. та є у відкритому доступі на офіційному сайті <http://surl.li/bga0q>. В документі детально прописано цілі, завдання, умови участі працівників і здобувачів освіти, організаційне забезпечення та визнання результатів програм академічної мобільності. З контактами координатора академічної мобільності факультету міжнародних відносин можна ознайомитися за посиланням <http://surl.li/bdvdx>. Викладачі ОП «Міжнародні відносини» активно задіяні в програмах академічної мобільності, інформація про результати публікується на сайті кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій в розділі академічна мобільність <http://surl.li/grrtk> та надається разом з даними професорсько-викладацького складу <http://surl.li/grnmm>. За цими даними, більшість викладачів за останні чотири роки проходили стажування за кордоном чи брали участь в програмах академічної мобільності. Наприклад, доцент Н.П. Бороткатич проходила стажування в NASA (2018-2019 рр.), професор Ю.О. Седляр у 2021 р. пройшла міжнародне стажування за темою «Сучасні методи та засоби навчання майбутніх правників» у Західному університеті Арада «Василе Голдіш» (Румунія) та ін. Дані надані в самооцінці ОП «Міжнародні відносини» щодо участі в грантах, міжнародних проектах та програмах академічної мобільності були підтверджені викладачами під час зустрічі (зустріч 1). Актуально

інформація про проведення конкурсів з програми академічної мобільності Erasmus+ загальнодоступна і є на сайті у вільному доступі <http://surl.li/grvbl>. Кафедра організовує для здобувачів, в тому числі і для ОП «Міжнародні відносини», онлайн лекції представників дипломатичних і консульських установ (зокрема з Послом України в Японії, Послом України в Тунісі, Послом Південно-Африканської Республіки в Україні). На ОП «Міжнародні відносини» за період 2022-2023 рр. за програмами наукових обмінів були реалізовані програми молодіжної академічної мобільності з Університетом Тойо, Японія (Ганусовська І.), Університетом Тохоко, Японія (Гнатюк О.), Варшавським університетом, Республіка Польща (Деуль А.), Цюрихським Університетом, Швейцарія (Яніцький О.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання на ОП «Міжнародні відносини» компетентнісне, проблемно-орієнтоване та студентоцентроване, що сприяє досягненню програмним результатам навчання. Сильною стороною є дієве використання та наповнення корпоративного Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, адаптованість до освітнього процесу у дистанційному форматі. Позитивною практикою є залучення здобувачів до наукової роботи, шляхом поєднання навчання і досліджень, через заохочення до участі в конференціях та у рамках наукового гуртка кафедри: «Сучасні проблеми міжнародних відносин». ЕГ відмічає активну роботу з інтернаціоналізації, участь у програмах стажування та академічної мобільності НПП і здобувачів. В НАУ наявна практика проведення регулярного анкетування здобувачів щодо рівня задоволеності методами навчання на ОП, в 2023 р. 88% здобувачів ОП «Міжнародні відносини» оцінили їх позитивно.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У відкритому доступі на офіційному сайті наявні тільки РНП дисциплін, що забезпечує кафедра міжнародних відносин, інформації та регіональних студій. РНП ОК12, ОК13, ОК24, ОК30 розроблені 2021 р. і потребують оновлення в контексті актуальних проблем сучасної зовнішньої політики країн Європи та інших регіонів світу. Рекомендації: Розмістити у відкритому доступі всі РНП дисциплін відповідно до переліку ОК ОП «Міжнародні відносини». Оновити РНП ОК12, ОК13, ОК24, ОК30 та в подальшому, враховуючи динамічні зміни в галузі міжнародних відносин, робити це регулярно.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Спираючись на достатній рівень узгодженості ОП «Міжнародна інформація» за підкритеріями 4.1., 4.4., 4.5., недоліки процедурного характеру, що можуть бути усунуті в стислі терміни, за підкритеріями 4.2,4.3, ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідає оцінці «В» за критерієм 4. Форми та методи навчання і викладання є студентоцентрованими, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Учасникам освітнього процесу, за різними інформаційними каналами, надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Дослідницька компетентність здобувачів формується через написання курсових та дипломних проєктів, участь в конференціях та студентському науковому гуртку «Сучасні проблеми міжнародних відносин». НПП та здобувачі освіти активно долучені до програм академічної мобільності, їхні наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією НАУ. Зауваження та недоліки є такими, що можуть бути виправлені в стислі терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти, система оцінювання результатів навчання врегульовані НАУ «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» <http://surl.li/bdveb>, відповідно якого видами контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти є вхідний, поточний, модульний,

семестровий контроль та підсумкова атестація. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь, методи контролю, схема нарахування балів, визначені «Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни для очної та заочної форм навчання» <http://surl.li/ahzry>, відповідно до рекомендацій, опис домашнього завдання, розрахунково-графічної роботи, завдань на контрольну (домашню) роботу, перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи повинні бути зазначені в РНП для ОК. РНП обов'язкових навчальних дисциплін ОП «Міжнародні відносини», що є у вільному доступі <http://surl.li/grnlg>, в програмах доведена рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь за видами навчальної роботи але не зазначена форма проведення підсумкового контролю та немає переліку питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи. Графік навчального процесу Факультету міжнародних відносин <http://surl.li/grwem> та графік консультацій викладачів <http://surl.li/grwey> є в публічному доступі, графік проведення контрольних заходів та розклад навчальних занять і екзаменів доступні здобувачам через корпоративні акаунти <http://surl.li/eixlo>. Наявність корпоративної пошти у всіх студентів та викладачів НАУ надає доступ до застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, де розміщується навчально-методичний комплекс ОК. Це забезпечує здобувачів навчально-методичними комплексами, силабусами вибіркокових дисциплін, доступом до електронних журналів успішності, інформацією про терміни, форми та критерії оцінювання контрольних заходів. Студенти на зустрічі підтвердили, що мають доступ до дисциплін та інших сервісів в Google Classroom (зустріч 3), що було наочно продемонстровано ЕГ (резервна зустріч). Також здобувачі запевнили що викладачі своєчасно знайомлять їх з методами контролю та критеріями оцінювання на заняттях. Демонстрація кабінету викладача щодо інформаційного наповнення дисципліни в Google Classroom для ЕГ відбулася на зустрічі з викладачами (зустріч 2).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти введено в дію наказом МОН від 04.08.2020 р. № 1002 <http://surl.li/gryut>, де формою атестації здобувачів визначено обов'язковий атестаційний екзамен та кваліфікаційна робота, за наявності. На рівні НАУ атестація випускників здійснюється відповідно до «Положення про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра» <http://surl.li/bdvis> та «Положення про дипломні роботи (проекти) випускників» <http://surl.li/dirhy>. Формою атестації здобувачів освіти за ОП «Міжнародні відносини» рівня бакалавр є атестаційний екзамен, відповідно до програми розміщеної на сайті <http://surl.li/groag>, екзамен складається з двох частин: за спеціальністю та фаховий переклад. Також передбачено обов'язковий захист кваліфікаційної роботи, орієнтовна тематика робіт ОП «Міжнародні відносини» є в вільному доступі <http://surl.li/grpti>. З 2020 р. роботи випускників за ОП розміщуються в репозитарії <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41994>. Це в комплексі відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті НАУ у вільному доступі є «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» <http://surl.li/grmf>, «Тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти» <http://surl.li/grmp>, «Положення про “Диплом з відзнакою”» <http://surl.li/gxhhj>, відповідні внутрішні нормативно-правові акти є ґрунтовними та зрозумілими. На сайті факультету міжнародних відносин у вільному доступі є графік навчального процесу <http://surl.li/grwem> та графік консультацій викладачів <http://surl.li/grwey>. Через корпоративні акаунти здобувачів на сайті факультету міжнародних відносин здобувачам доступні графік проведення контрольних заходів та розклад навчальних занять і екзаменів <http://surl.li/eixlo>. Архів навчально-методичних комплексів кафедри в репозитарії НАУ. <http://surl.li/gxgrp> почав формуватися з 2016 р. та у вільному доступі є тільки РНП обов'язкових ОК. Доступ до інших методичних матеріалів ОК здобувачі мають через застосунок Google Classroom на платформі Google GSuite for Education. Доступність інформації про контрольні заходи та критерії оцінювання в системі дистанційного навчання Google Classroom підтвердили викладачі (зустріч 2), здобувачі (зустріч 3) та демонстрація ЕГ її наповнення (резервна зустріч). На ОП вживаються заходи для забезпечення об'єктивності під час проведення екзаменів. Всі екзамени на ОП відбуваються в письмовій формі за участі трьох викладачів екзаменаторів, що враховується при плануванні педагогічного навантаження (зустріч 6). За умови дистанційного навчання контрольні заходи проводяться в застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, що сприяє неупередженості оцінювання знань здобувачів та їх інформуванню щодо оцінок поточного контролю. Порядок оскарження результатів контрольних заходів передбачає письмову апеляцію не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену, що прописано в п.п. 2.23-2.34. Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю. На зустрічі здобувачі ОП продемонстрували обізнаність щодо своїх прав оскаржувати результати контрольних заходів. У НАУ впроваджений «Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ» <http://surl.li/ajotn> та він не розкриває процедур запобігання чи врегулювання конфліктних ситуацій. Антикорупційна програма НАУ доступна на сайті <http://surl.li/bfoik>. На офіційному сайті НАУ є «Скринька довіри» <http://surl.li/bgakh> куди анонімно можна повідомити інформацію у випадку порушення прав здобувача. За

інформацією від викладачів (зустріч 2) та здобувачів (зустріч 3) скарг на упередженість та необ'єктивність не зафіксовано, як і конфлікту інтересів. Рівень об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачами ОП «Міжнародні відносини» оцінюється через анкетування, результати за січень 2023 р. показали що 93% оцінюють їх позитивно (32% високим, 60% достатнім) <http://surl.li/grpvm>.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання принципів академічної доброчесності в НАУ регулюються Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату <http://surl.li/ajoud>, Порядком перевірки академічних та наукових текстів на плагіат <http://surl.li/ajouf>, Положенням про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти <http://surl.li/dnfch>. Позитивною практикою впровадження культури академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу є обов'язкове підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ та Декларації про дотримання академічної доброчесності здобувача вищої освіти НАУ, де підписанти попереджені про можливі санкції академічної відповідальності. З повним текстом декларації можна ознайомитися на сайті в розділі «академічна доброчесність» <http://surl.li/gsaqv>. В НАУ запроваджена обов'язкова перевірка усіх кваліфікаційних робіт здобувачів за допомогою сервісу Unichек як технічного засобу, для здобувачів перевірка безкоштовна. Перевірка на оригінальність тексту інших робіт здобувачів ОП, за потреби, може бути ініційована викладачем (зустріч 6). Звіти НАУ про перевірку на наявність ознак плагіату публікуються в відкритому доступі з 2020 р.: січень-березень 2020 р. <http://surl.li/bfjez>, червень 2020 р. <http://surl.li/gsauh>, навчальний рік 2020-2021 <http://surl.li/bdvfb>, навчальний рік 2021-2022 <http://surl.li/gsave>, аналітичний звіт щодо впровадження системи академічної доброчесності НАУ <http://surl.li/bdzb>. Розділ кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій репозитарію НАУ налічує 308 документів, серед яких кваліфікаційні роботи здобувачів освіти, монографії, навчально-методичні комплекси, наукові статті, ОП, підручники та посібники, тези конференції <http://surl.li/gsbaq>. Під час зустрічі здобувачі ОП продемонстрували обізнаність формальними вимогами та процедурою перевірки текстів на академічну доброчесність в НАУ, особисто підтвердили підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності, зазначили, що викладачі ведуть з ними відповідну роз'яснювальну роботу. (зустріч 3). Адміністрація факультету організовує для здобувачів тематичні просвітницькі заходи у вигляді відкритих лекцій, вебінарів тощо (зустріч 8), як приклад, було наведено відкритий семінар «Плагіат і наука» 23.11.2021 р. <http://surl.li/gsbjx>, документальних підтверджень проведення інших заходів ЕГ не надано. Здобувачі долучаються до загальноуніверситетських та факультетських заходів популяризації академічної доброчесності, документального підтвердження проведення таких заходів виключно для ОП «Міжнародні відносини» ЕГ не надано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Процедури і правила пов'язані із проведенням контрольних заходів, їх оцінюванням та оскарженням є унормовані, зрозумілі, загальнодоступні та доведені до всіх учасників ОП «Міжнародні відносини». Наявність корпоративної пошти у всіх студентів та викладачів НАУ надає доступ до застосунку Google Classroom на платформі Google GSuite for Education, де розміщується навчально-методичний комплекс ОК. Екзамени відбуваються письмово, за участі групи екзаменаторів, що враховано в їх педагогічному навантаженні. За умови дистанційної форми екзамену відеозапис є обов'язковим, що забезпечує об'єктивність екзаменаторів та дотримання академічної доброчесності здобувачами. Для НПП та здобувачів запроваджено обов'язкове підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності та нормативно визначені санкції академічної відповідальності. Здобувачі ознайомлені з процедурами перевірки робіт щодо ознак академічного плагіату через онлайн-сервіс «Unichек», що використовує НАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У РНП дисциплін відсутній перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи, потребують більшої деталізації форми та методи оцінювання навчальних результатів. Здобувачі ОП «Міжнародні відносини» демонструють обізнаність формальними вимогами НАУ до академічних текстів та в спілкуванні не продемонстрували нульової толерантності до плагіату, а така якість необхідна фахівцю з міжнародних відносин. Рекомендації: До РНП дисциплін розробити перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи, навести приклади екзаменаційних білетів. Культивувати політику нульової толерантності до академічної недоброчесності серед здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Спираючись на достатній рівень узгодженості ОП «Міжнародна інформація» за підкритеріями 5.2., 5.4., недоліки процедурного характеру за підкритерієм 5.1., зауваження за підкритерієм 5.3., ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідає оцінці «В» за критерієм 5. Форми атестації здобувачів освіти на ОП «Міжнародні відносини» відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У НАУ визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, вони є прозорими і зрозумілими для НПП і здобувачів освіти. Дотримання нормативно затвердженої процедури проведення контрольних заходів та оцінювання запобігає конфліктним ситуаціям та врегульовує порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. В НАУ чіткі та зрозумілі критерії академічної доброчесності та відповідальності, запроваджена обов'язкова перевірка усіх кваліфікаційних робіт здобувачів за допомогою сервісу Unichек, є можливість перевірки інших наукових текстів. Зауваження та недоліки є такими, що можуть бути виправлені у відносно стислі терміни.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На кафедрі міжнародних відносин, інформації та регіональних студій працює 13 викладачів, що забезпечують реалізацію ОП «Міжнародні відносини». Серед них 11 осіб, що мають науковий ступінь кандидата та доктора наук (85 %), що є високим показником. Також кафедра має потенціал до розвитку, так як присутній баланс молодих викладачів та більш досвідчених колег. У складі кафедри працює 4 викладача, що є докторами наук (<http://surl.li/grnmm>). На думку ЕГ, кваліфікація викладачів повністю забезпечує можливість досягнення цілей та програмних результатів навчання на ОП «Міжнародні відносини». Політологи, історики, юристи, фахівці з військових спеціальностей, економісти, математики і фізики – такий background спеціальностей наявний у викладачів є безперечним плюсом, так як дає можливість підготувати фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та надають можливість здобувачам в повній мірі досягнути програмних результатів навчання. Окрім НПП кафедри, освітній процес за ОП «Міжнародні відносини» забезпечують кафедри іноземних мов та перекладу, міжнародних економічних відносин і бізнесу, міжнародного права та порівняльного правознавства, (Факультет міжнародних відносин), фізичного виховання та спортивної підготовки (Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій). На зустрічі 2 (частина 1, частина 2) ЕГ змогла пересвідчитись про тісну співпрацю НПП, зокрема, викладачі кафедри іноземних мов та перекладу залучені у навчальний процес і поза межами викладання ОК, і у спільних конференціях та круглих столах, і у співпраці зі студентами позанавчальний час – гуртки, speaking club, для підвищення рівня знання іноземних мов.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників є прозорими, орієнтованими на підбір для ОП «Міжнародні відносини» фахівців, які володіють необхідними компетенціями, відповідно до цілей і програмних результатів ОП. Контракт підписується на 5 років, що надає можливість розкрити викладачу свій потенціал. На зустрічі 1, декан Юрій Волошин, зокрема зазначав, що відкриті лекції відбуваються і за умов дистанційного навчання. Конкурсний відбір відбувається згідно вимог ЗУ «Про освіту» та затвердженого Вченою радою НАУ «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ» (<http://surl.li/gsfm>). Претенденти обираються згідно низки критеріїв, серед яких: відповідний рівень освіти, науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю ОП «Міжнародні відносини», стаж науково-педагогічної роботи, навчально-методичні праці, опубліковані у фахових наукових виданнях. Всі претенденти мають викладати дисципліни на високому науково-методичному рівні, що має підтверджуватися висновком кафедри про проведення відкритого заняття. Загальна інформація про науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП «Міжнародні відносини», розміщена в ЄДЕБО (<https://info.edbo.gov.ua>)

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО НАУ тісно співпрацює з роботодавцями, інформація міститься у відкритому доступі (<http://surl.li/grwvy>) Кафедра залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за наступними напрямками співпраці: спільна робота при проектуванні, реалізації, рецензуванні та перегляді ОП «Міжнародні відносини», проходження здобувачами навчальних та виробничих практик, проведення гостьових лекцій, участь у міжнародних конференціях, що проводить кафедра (відомості СО, зустріч 5). Найбільш тісною є співпраця з Державним космічним агентством, Дипломатичною академією України імені Геннадія Удовенка при МЗС України, ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль», Незалежним аналітичним центром геополітичних досліджень «Борисфен Інтел», ГО «Інститут світової політики» (відомості СО, зустріч 5). Відповідно до рішенням Вченої ради Факультету міжнародних відносин (протокол №9 від 28.10.21) затверджено склад Ради роботодавців ФМВ (<http://fmv.nau.edu.ua>). На зустрічі 5, заступник директора Департаменту формування політики авіаційної та космічної галузі Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Олена Харитонова висловила побажання тісної співпраці, так як, на її думку, майбутні фахівці будуть дуже затребувані і в державній службі також. Про співпрацю з ОП «Міжнародні відносини», розповіла ЕГ, що було запропоновано курс «Недержавні суб'єкти міжнародних відносин», консультації відбуваються на постійній основі з НПП кафедри. Алла Киридон, директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво», проводила зустріч наживо зі здобувачами і НПП на тему: «Популяризація великої української енциклопедії» (зустріч 5).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО НАУ залучає експертів галузі та професіоналів-практиків до аудиторних занять запрошуючи на гостьові лекції. Під час карантину збільшилась кількість он-лайн лекцій, дистанційне навчання також сприяє розширенню он-лайн формату таких лекцій, хоча деканат і адміністрація прагнуть також проводити і оф-лайн зустрічі (зустріч 1, зустріч 6). Відповідно, до викладання на вибірковій дисципліні «Міжнародні аналітичні та експертні центри» залучали (2017-2021) Гвоздя В.І., аташе з питань оборони Посольства України в Хорватії та Боснії і Герцеговини (1996-1999), заступника начальника військово-дипломатичного Управління (1999-2000), Голову Служби зовнішньої розвідки України (2014-2016), доктора військових наук, доцента, президента Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». На обов'язкову дисципліну «Геополітика» – Моцика О.Ф., українського дипломата, Надзвичайного і Повноважного Посла України в США (2010-2015), к.політ н.; на дисципліну «Міжнародні комунікації» – Вербицького В. В., Третього Секретаря Посольства України в Республіці Північна Македонія, к.політ.н.; Ф. Флурі головного експерта Женевського центру безпекової політики, Ніколас Дж. Калл професор публічної дипломатії та представники дипломатичних і консульських установ: Надзвичайні і Повноважні Посли України в Японії, Тунісі, Південно-Африканської Республіки в Україні).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО НАУ та Факультет міжнародних відносин сприяють професійному розвитку викладачів завдяки підвищенню кваліфікації, на зустрічі з викладачами ЕГ з'ясувала, що реалізуються партнерські угоди з університетами (<http://surl.li/sdjs>) На прохання ЕГ, кафедра надала копії двосторонніх угод з університетами, про які йшла мова на зустрічі 2, та на резервній зустрічі. Міжнародна мобільність забезпечується також угодами про співпрацю і відбувається за підтримки керівництва завдяки активній участі в програмах Erasmus+ (зустріч 1, зустріч 2). Вся інформація у відкритому доступі міститься на офіційній сторінці, яка постійно оновлюється (<http://surl.li/aguzy>). У ЗВО НАУ запроваджено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НАУ (<http://surl.li/aguzs>), функціонує Центр підвищення кваліфікації (<http://surl.li/etmex>), де викладачі можуть підвищити кваліфікацію за пропонуваними тематиками тренінгових програм. Підтвердження проходження підвищення кваліфікації викладачами є у ЄДЕБО, і на офіційній сторінці кафедри. Практикується взаємовідвідування занять відповідно до Методичних рекомендацій щодо планування та проведення відкритих занять (<http://surl.li/ehbhv>). Особливої уваги на думку ЕГ заслуговує академічна мобільність НПП кафедри міжнародні відносини, інформація та регіональні студії, а саме викладачі ОП «Міжнародні відносини»: Ржевська Ніна Варшавський університет (Польща, 2021 р.), Академія прикладних наук, кафедра міжнародних відносин (м. Хелм Польща, 2022 р.). Троян Сергій Академія імені Яна Длугоша (Ченстохова, Республіка Польща, 2017-2018 рр.), Посольство України в Лівані – навчальна онлайн-програма з культурної дипломатії «Ліван: дипломатія України в „країні молока і меду” 2020 р.», Жешувський університет, 2021 – 2022 рр., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021 р., Національний університет Острозька академія, 2021р., науково-дипломатичний візит до Республіки Польща (Краків, Варшава, Люблін, 2021 р.), в тому числі виступи на конференції та засіданні українсько-польської історичної комісії, Варшавський університет 2022 р. «Все ще без миру» («Still without peace») (відомості СО, зустріч 2).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО НАУ сприяє розвитку викладацької майстерності шляхом нарахування премій за здобутки, допомогою в організації та оплаті відряджень, частково оплачує (у вигляді надання премій) публікації у іноземних періодичних фахових виданнях (Розпорядження Ректора НАУ №013/роз від 04.03.20 «Про заохочення співробітників НАУ до

впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких були опубліковані в WoS, Scopus», зустріч 1, зустріч 2). У ЗВО НАУ прийнято Положення про преміювання працівників НАУ (<http://surl.li/eiyeu>) та Порядок використання коштів, передбачених для заохочення (<http://surl.li/ehcdm>). Керівництвом запроваджено наступні конкурси: конкурс підручників, монографій, навчальних посібників, переможці яких отримують нагороди (<http://surl.li/sdnt>), які регламентуються Положенням про конкурс щодо впровадження інноваційних інформаційних комплексів (<http://surl.li/bdqix>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Освітній процес забезпечується кафедрою міжнародних відносин, інформації та регіональних студій, на якій на постійній основі (контракті) працюють 13 викладачів, 11 з них мають науковий ступінь кандидата та доктора наук (85%), що є високим показником. На ОП «Міжнародні відносини» працюють викладачі інших кафедр, які мають високу кваліфікацію, проходять стажування в інших країнах. На ОП «Міжнародні відносини» до навчального процесу активно залучають стейкхолдерів. Вони беруть участь у розробці та вдосконаленні ОП, проводять лекції, виступають на наукових конференціях та круглих столах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує керівництву НАУ підтримувати викладачів, для того, щоб зберегли фахові кадри на ОП «Міжнародні відносини»

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що ОП «Міжнародні відносини», за 6 Критерієм відповідає оцінці «В», так як академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. НАУ залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. НАУ сприяє професійному розвитку та розвитку викладацької майстерності викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ переконалася, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації ОП «Міжнародні відносини». Вони здатні забезпечити досягнення визначених нею цілей і ПРН. Такий висновок було зроблено, на основі вивчення фото/відеоматеріалів, розміщених на сайті (<http://surl.li/gqlkq>), інформації отриманій під час візиту, зокрема під час огляду ресурсів ЗВО наживо. Освітній процес за програмою відбувається в триповерховому корпусі №7, в якому базується факультет міжнародних відносин. Деякі заняття проходять також у інших корпусах НАУ. Аудиторії наповнені необхідним інвентарем для навчання та викладання, значна їх частина оснащена екранами, стаціонарними проекторами, широкоекранними телевізорами, комп'ютерною технікою, дошками: звичайними та інтерактивними. У всіх аудиторіях облаштовані робочі місця: звичайними партами та індивідуальними стільцями із підставками. Наявні лінгафонні кабінети і комп'ютерні класи. В приміщенні корпусу є читальний зал, який забезпечує факультет навчально-методичними матеріалами, зокрема спеціалізованою літературою. Наявний зал для проведення конференцій, інших заходів та буфет. Функціонує Центр вивчення китайської мови, Інформаційний центр ЄС, для вивчення різних мов тематично оздоблені та облаштовані аудиторії. Безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi є у всіх навчальних приміщеннях (огляд МТБ). Науково-технічна бібліотека НАУ (<https://www.lib.nau.edu.ua/>) є однією з найбільших бібліотек ВНЗ Києва. В її фондах зібрано понад 2 млн примірників друкованих і електронних видань з різних галузей знань (в тому числі іноземними мовами). Частиною ресурсної бази бібліотеки є література з тематики всіх навчальних дисциплін НАУ, включаючи як вітчизняні, так і закордонні навчально-методичні та наукові видання за спеціальністю. У локальній мережі НАУ надається доступ до інформаційних ресурсів та баз даних Web of Science, Scopus, ScienceDirect,

Research4Life, Bentham Science, IMF e-Library тощо. Для цього облаштовано спеціальні робочі місця із необхідною технікою. Також можна налаштувати віддалений доступ до цих баз шляхом проходження спеціальної реєстрації. В приміщенні бібліотеки функціонують просторі читальні зали, облаштовані місця для відпочинку та дозвілля. Створений креативний простір «Clever Space», в якому здобувачі можуть проводити онлайн-заходи, брати участь в майстер класах, працювати над власними проектами тощо. Окрім того бібліотека надає широкий спектр дистанційних послуг: електронна доставка фрагментів документів, оформлення списків літератури, замовлення книг тощо. Здійснює оповіщення НПП та здобувачів про появу нових надходжень та нові підключення до баз даних шляхом поширення електронного бюлетеня на корпоративні адреси (огляд МТБ).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами ознайомлення із матеріалами акредитаційної справи та проведення онлайн-візиту ЕГ дійшла висновку про те, що НАУ забезпечує безоплатний доступ здобувачів та НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в рамках ОП. Як здобувачі, так і НПП мають можливість користуватися ресурсами бібліотеки, аудиторіями, комп'ютерною технікою, спортивними та тренажерним залами (огляд МТБ). Для організації дистанційного навчання використовується набір інструментів та сервісів для навчання та викладання від компанії Google, з якою НАУ підписав договір. Середовище Google Workspace for Education дозволяє ефективно взаємодіяти всім учасникам освітнього процесу. Робота учасників освітнього процесу відбувається за допомогою корпоративної пошти. Для проведення занять може використовуватися також платформа Zoom, Moodle (зустріч 8). Під час візиту було підтверджено наявність віддаленого доступу до наукометричних баз бібліотеки та її ресурсів. Здобувачі користуються послугами бібліотеки під час підготовки до занять, виконання навчальних завдань, написання наукових робіт. Здобувачі ОП зазначили, що в них є можливість безкоштовно публікувати тези, статті в університетських виданнях за результатами круглих столів та конференцій (до прикладу конференція «Політ»). Вони беруть участь в роботі наукових гуртків, в конкурсах студентських робіт та проявляють активність в заходах Студентського наукового товариства (зустріч 3).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За результатами вивчення звіту СО, проведення ЕГ зустрічей, можна зробити висновок про те, що освітнє середовище, створене НАУ є безпечним для життя, здоров'я здобувачів ОП і задовольняє їх потреби. Облаштування, стан приміщень, де відбувається освітній процес, відповідає протипожежним стандартам та санітарно-технічним нормам. В ЗВО і гуртожитках є укриття. Територія корпусу №7 огорожена металевим огорожею, в'їзд обмежений шлагбаумами. В корпусах діє пропускна система за студентськими квитками і перепустками для НПП та ін. працівників ЗВО. Гуртожитки об'єднані в комплекс Студентського містечка НАУ та знаходяться неподалік навчальних корпусів (7-10 хв ходьби). Всім вступникам, які мають потребу у проживанні в гуртожитку, надають таку можливість. Надалі здобувачі, що мають вищий рейтинговий бал, отримують пріоритет у поселенні. Здобувачі ФМВ проживають в гуртожитках №3,4,7. Є кімнати на 2,3 або 4 місця. На поверсі є кухня з плитками для приготування їжі, умивальники, санвузол, духова кімната (огляд МТБ). Ґрунтуючись на фото та відео, що розміщені на сайті (<http://surl.li/gqlkq>), огляді ресурсів ЗВО наживо, інформації отриманій під час візиту ЕГ робить висновок про задовільність умов проживання здобувачів ОП у гуртожитках. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі наголошували на зручності їх розташування (зустріч 3). В час коли була необхідність на території студентського містечка функціонували Пункти незламності. Працівники ДСНС проводили тренінги щодо реагування на надзвичайні ситуації, організували курси першої домедичної допомоги (зустріч 4). Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених в рамках проекту «NAU HUB» організує зустрічі з успішними професіоналами та ін. заходи (<http://surl.li/bgara>). Згаданий простір неформальної освіти знаходить в гуртожитку №4. Під час спілкування з самоврядуванням і здобувачами було з'ясовано, що студенти цієї ОП долучаються до заходів та ініціатив, що проводяться як на базі кафедри, ФМВ, ЗВО, так і за його межами. Серед названих: «Студентська весна» НАУ, «Міс ФМВ», заходи молодіжного театру арт-студії «Склянка води», Модель ООН, різні круглі столи, конференції, флешмоби, зустрічі з відомими фахівцями галузі, дипломатами та ін. (зустрічі 3,4). Моніторинг інтересів, потреб здобувачів проводиться за допомогою регулярних опитувань, зокрема щодо організації освітнього процесу (<http://surl.li/gqlqa>; <http://surl.li/bdnek>). Факт таких опитувань неодноразово підтверджувався різними фокус-групами (зустрічі 2,3,4,7,8). За участь в студентському, громадському житті (волонтерство), науково-технічній, творчій, науковій, спортивній діяльності здобувачі отримують додаткові бали до підсумкового рейтингу за семестр, грамоти, сертифікати. Вони долучаються до співпраці з самоврядуванням, можуть увійти в склад Студентської ради. Також здобувачі мають змогу особисто контактувати із старостами груп, кураторами, завідувачем кафедри щодо питань, які їх цікавлять, вирішення поточних проблем (зустріч 3,4).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка здобувачів ОП забезпечується через офіційний сайт ЗВО (<https://nau.edu.ua/>), факультету МВ (<http://fmv.nau.edu.ua>), кафедри (<https://cutt.ly/OE5oqYx>), науково-технічної бібліотеки НАУ (<http://surl.li/fhqkg>), репозитарію НАУ (<https://er.nau.edu.ua>), сторінку університету (<http://surl.li/gqmln>) факультету (<http://surl.li/gqmlc>) і кафедри у Фейсбук (<http://surl.li/gqmlg>), також через старост груп, які долучені до єдиної телеграм-групи факультету. Про події та заходи здобувачі можуть дізнатися із каналу Студентської ради ФМВ в телеграмі (https://t.me/FIR_SC), чату Наукового товариства ФМВ (<http://surl.li/gqmlv>). Під час зустрічей з ЕГ здобувачі зазначали, що вони отримують належну освітню підтримку. В умовах дистанційного навчання це зокрема зв'язок із кафедрою та НПП через Google Classroom, відеоконференції, меседжери (зустріч 3). Організаційна підтримка здобувачів реалізується шляхом взаємодії зі структурними підрозділами факультету (Студентська рада, деканат, кафедра) та університету (навчальний і навчально-методичний відділи, відділ по роботі з студентами, науковий відділ тощо). Здобувачі неодноразово наголошували, що їм відомо, де шукати інформацію з тих чи інших питань. Зокрема вони поінформовані про можливість участі у програмах академічної мобільності, тому за бажання можуть звернутися у відповідний відділ НАУ та взяти участь в конкурсі (зустріч 3). НАУ сприяє активній культмасовій діяльності, зокрема на зустрічі з самоврядуванням було названо перелік заходів до організації яких долучалися здобувачі ОП (зустріч 4). Науково-технічна бібліотека НАУ надає здобувачам ряд послуг, зокрема дистанційних, допомагає в пошуку інформації та публікаційної активності (зустрічі 3, огляд МТБ). Консультативну підтримку забезпечують куратори академічних груп (<http://surl.li/gqmmr>), гарант, декан факультету і, за потреби, структурний підрозділ ЗВО у межах своїх функцій. Під час проведення годин корпоративної культури проводяться бесіди щодо профілактики недопущення правопорушень у студентському середовищі, консультації з поселення та проживання в гуртожитку (<http://surl.li/gqmmz>). Під час зустрічей із різними фокус-групами (зустрічі 3, 6 та огляд МТБ) неодноразово зазначалося про можливість здобувачів ОП та НПП звернутися за консультацією чи допомогою до психолога, контакти якої знаходяться на сайті ЗВО (<http://surl.li/gqmmne>). У структурі НАУ функціонує Авіаційний медичний центр, який на безоплатній основі обслуговує здобувачів і НПП (<http://surl.li/bfntc>). Зокрема на його базі було організовано пункт вакцинації проти COVID-19 (огляд МТБ). Здобувачі можуть звернутися у випадку складних сімейних, матеріальних або особистих обставин за матеріальною допомогою та отримати її. Це передбачено положенням «Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення осіб, які навчаються в НАУ» (розділ 3), яке деталізує цю процедуру (<https://cutt.ly/vE5oWAG>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ з'ясувала, що за цією ОП поки не навчаються здобувачі із особливими освітніми потребами. Однак, в Корпусі №7, де знаходиться факультет міжнародних відносин, залучені до реалізації програми кафедри, інші відділи, послугами яких мають можливість користуватися здобувачі виконано значний обсяг робіт із облаштування необхідної інфраструктури. Сходи обладнані спеціальними поручнями, ширина коридорів та входів в кабінети достатня для пересування за допомогою візка, встановлені підлогові унітази (огляд МТБ). Безпосередньо в корпусі немає обладнаного санвузла для маломобільних груп населення (МГН), що підтверджується Актом огляду та оцінки стану комплексу будівель та території НАУ на відповідність вимогам «Інклюзивність будівель і споруд» для безбар'єрного простору МГН (<http://surl.li/dmxyv>). Запасний вхід корпусу обладнаний пандусом (<http://surl.li/bdvic>). Також пандусами обладнані входи в приміщення центрального корпусу НАУ, Науково-технічної бібліотеки, Приймальної комісії та деяких гуртожитків. Окрім того біля входу в центральний корпус розміщена табличка з написом шрифтом Браєля. З цього місця особа з інвалідністю шляхом натискання кнопки-дзвінка може викликати персонал НАУ для її подальшого супроводу. В ЗВО є окремий санвузол для осіб з інвалідністю (<http://surl.li/gqlkq>). Матеріальна допомога здобувачам з інвалідністю надається згідно з «Порядком використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення осіб, які навчаються в НАУ (пункт 3.1.4)» (<http://surl.li/bdaja>) на підставі заяв і підтверджувальних документів. Діє Концепція організації інклюзивного навчання в НАУ (<http://surl.li/etlik>). Складовою частиною її мети є визначення пріоритетів політики ЗВО в частині забезпечення конституційних прав на здобуття вищої освіти здобувачів з особливими освітніми потребами через створення рівних умов доступу до вищої освіти і соціальної реабілітації. Затверджено Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших МГН в НАУ» (<http://surl.li/amerd>). ЕГ повідомили, що якщо в здобувача (-ів) ОП виникне потреба у спеціальних умовах навчання, то освітній процес організовується в аудиторіях, що знаходяться на першому поверсі корпусу №7. Також є можливість організації освітнього процесу в інших корпусах (приміщеннях) НАУ, котрі є більш пристосованими до потреб осіб з інвалідністю (огляд МТБ).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На основі вивчення матеріалів справи, а також інформації наданій фокус-групами під час візиту ЕГ дійшла висновку, що в НАУ існує чітка, зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, вона є доступною для учасників освітнього процесу і послідовно дотримується. Первинною процедурою вирішення конфліктних ситуацій серед здобувачів є звернення до старости, наставника групи. Опісля (за потреби) можна звернутися до завідувача кафедри або декана факультету. Залежно від характеру конфліктної ситуації до вирішення можуть бути залучені представники студентського самоврядування, що було підтверджено під час зустрічі (зустріч 4). Під час зустрічі з ЕГ, здобувачі підтвердили обізнаність із алгоритмом вирішення конфліктних ситуацій та

висловили впевненість у можливості їх вирішення ще на початкових етапах (зустріч 3). Документи, що регулюють цю політику розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Це зокрема: 1) Положення про організацію внутрішньої службової перевірки в НАУ (<https://cutt.ly/gE5oZHd>). 2) Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків НАУ для розгляду заяв про виявлені корупційні правопорушення (<https://cutt.ly/jE5oN9G>). До основних завдань комісії належить: виявлення корупційних ризиків у діяльності НАУ; оцінка ідентифікованих корупційних ризиків, виявлення причин і умов, що їм сприяють; визначення заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строків; підготовка та надання ректору НАУ для затвердження звіту за результатами оцінки корупційних ризиків. Для повідомлення про виявлені корупційні правопорушення, надання інформації, заяв про них можна за телефонами гарячої лінії +38(044)406-61-10, +38(044)406-68-67. Також на електронну пошту: stopcor@nau.edu.ua або особисто в кабінети співробітників відділу 1-134; 1-143. Вказані контактні дані висвітлені на офіційному сайті ЗВО, тому є доступними для учасників освітнього процесу. 3) Діє Антикорупційна програма НАУ (<http://surl.li/bfoik>). Для врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, Вченою радою затверджено 4) Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ (<http://surl.li/bdviq>). Випадки подібних конфліктних ситуацій розглядаються Комісіями факультету та НАУ з профілактики правопорушень (<http://surl.li/bdvih>). Під час реалізації ОП не було скарг, пов'язаних із дискримінацією, сексуальними домаганнями або корупцією, що підтверджено під час зустрічей із фокус-групами. Здобувачі зазначили, що знають свої права, обов'язки та де можна дізнатися цю інформацію. На першому курсі здобувачі підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/gqmut>), що сприяє подальшому дотриманню викладених в ній зобов'язань (зустріч 3). В НАУ діє «Електронна скринька довіри» через, яку кожен може конфіденційно повідомити інформацію щодо проблем у сфері безпеки ЗВО, про факти зловживань, корупційні прояви тощо (<http://surl.li/bgakh>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сучасна МТБ створює мотиваційну атмосферу для учасників освітнього процесу. Це зокрема наявність спеціально обладнаних аудиторій для проведення занять і значна кількість мультимедійного обладнання; бібліотеки, що надає необхідні послуги, зокрема дистанційно (доступ до провідних баз даних, інформаційних ресурсів тощо); місць для дозвілля та відпочинку. Близькість розташування Студентського містечка НАУ до навчальних корпусів. Значний поступ в питанні формування інклюзивного освітнього середовища через пристосування інфраструктури НАУ до потреб осіб з інвалідністю. Введена в дію Концепція організації інклюзивного навчання в НАУ. Існує система нагород і заохочень за активність здобувачів в рамках університету та поза ним (додаткові бали), яка спрямована на задоволення їхніх інтересів шляхом збільшення рейтингового балу за семестр.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: ЕГ наголошує на актуальності подальшого облаштування інфраструктури та приміщень університету для потреб осіб з інвалідністю, збільшення кількості яких відбувається у зв'язку з військовими діями. Адже це необхідно, щоб уможливити безперешкодний доступ таких осіб до вузлових місць університету. Зокрема у Корпусі №7 облаштувати спеціальний санвузол для маломобільних груп населення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Грунтуючись на достатньому рівні узгодженості ОП «Міжнародні відносини» за підкритеріями, релевантності фактів та їх контексту, ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає оцінці «В» за критерієм 7. ОП забезпечена матеріально-технічними ресурсами для реалізації цілей та ПРН. НПП та здобувачі можуть безоплатно користуватися наявними ресурсами ЗВО. Науково-технічна бібліотека НАУ володіє значними фондами, які постійно оновлюються. Корпус, де відбувається навчання за даною ОП забезпечений хорошою МТБ. ЗВО надає здобувачам достатню інформаційну, консультативну, освітню, організаційну та соціальну підтримку. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій є зрозумілими для учасників освітнього процесу та документально оформленими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які визначені і регулюються у таких документах: Положення про освітні програми НАУ (<http://surl.li/aczsi>), Положення про гарантія освітньої програми (<http://surl.li/grnky>), Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>); накази ректора «Про перегляд освітніх програм та навчальних планів» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/>) тощо. Перегляд освітніх програм відбувається шляхом щорічного моніторингу. Інформація про процедуру моніторингу освітніх програм представлена на сайті НАУ (<http://surl.li/agvar>). ОП «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня була започаткована у 2017 році. У 2021 році після введення в дію Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності 291, ОП була оновлена, у тому числі відповідно до результатів опитування роботодавців, випускників кафедри та здобувачів ВО. Нова редакція ОП 2021 р. введена в дію наказом ректора №246/од від 29.04.2021. ЕГ встановлено, що перегляд та оновлення ОП відбувається відповідно до Стратегії розвитку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/sdjl>), з урахуванням висновків та пропозицій усіх груп стейкхолдерів, у тому числі результатів проведених моніторингових досліджень рівня задоволеності здобувачів ВО якістю освітнього процесу (<http://surl.li/agvaw>). Наприклад, за пропозицією викладачки Боротканич Н.П. у 2022 р. було розширено перелік вибірковок ОК за рахунок дисципліни «Міжкультурні комунікації сучасного повітряного простору»; за рекомендаціями роботодавців оновлено та актуалізовано змістове наповнення освітніх компонентів, у тому числі проблематику кваліфікаційних робіт (зустріч 2 з представниками академічної спільноти). ЕГ мала можливість пересвідчитися, що перегляд ОП «Міжнародні відносини» передбачає такі етапи: підготовку проекту ОП робочою групою, до складу якої входять роботодавці та здобувачі ВО; публічне обговорення зі стейкхолдерами, зокрема, розміщення на офіційному сайті НАУ; обговорення на кафедрі (протоколи №4 від 25.03.2021, №2 від 25.01.2022 та №1 від 14.01.2023); погодження Студентською радою та Вченою радою факультету; погодження Науково-методичною радою НАУ; затвердження на Вченій раді ЗВО (накази ректора №185/од від 25.04.19 (<http://surl.li/grnma>), №246/од від 29.04.2021 (<http://surl.li/grnmj>)).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студентське самоврядування бере участь у контролі якості освітніх програм та може впливати на процес їх реалізації через присутність представників серед членів комісій та рад на різних рівнях університету (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/sr-nau.html>). Голова студентської ради факультету допомагає у погодженні навчальних планів та освітніх програм. Студентське самоврядування сприяє контролю якості освіти, що забезпечується мотивацією студентів брати участь у опитуваннях та анкетуваннях. Зустрічі зі студентами та представниками студентського самоврядування дозволяють переконатися, що НАУ систематично проводить опитування студентів та публікує результати на своєму сайті (<http://surl.li/agvaw>, <http://surl.li/bdnkh>, <http://surl.li/gqlqa>). Студенти беруть участь у розгляді та аналізі якості освітніх програм та надають пропозиції щодо їх поліпшення, які потім передаються на кафедру для розгляду (протоколи засідань кафедри додатково надані на запит ЕГ). Під час резервної зустрічі ЕГ вдалося підтвердити інформацію, наведену у відомостях СО, а саме: у 2021 році, здобувачка ВО Шинкарчук В.Т. запропонувала розширити фахову компетентність (ФК) щодо розуміння основ, особливостей і тенденцій розвитку національної безпеки (протокол № 4 від 25.03.2021), що реалізовано у ФК18. У 2023 році, Удовенко О.А. – випускниця ОП «Міжнародні відносини» 2021 р., - запропонувала розширити перелік ВК фахового спрямування, які зосереджені на міжнародній конфліктології (протокол №1 від 14.01.2023). Пропозицію буде враховано при формуванні каталогу вибірковок дисциплін на 2023-2024 н.р. шляхом уключення до переліку двох ВК – «Теорія і практика ведення міжнародних переговорів» та «Публічна дипломатія». У відомостях СО зазначається, що у 2022 році член групи розробників ОП Мельник Т. запропонувала розширити бази практик з врахуванням галузевої складової (протокол №2 від 25.01.2022). Пропозицію враховано - укладено договори на проходження фахової практики з Дипломатичною академією України імені Геннадія Удовенка при МЗС України, Академією зовнішньої розвідки України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. В ЗВО функціонують консультативно-дорадчі органи, що сприяє покращенню освітніх послуг: на рівні університету - Рада роботодавців НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/rada-robotodavtsiv/>), на рівні факультету - Рада роботодавців факультету (<http://surl.li/bdqcn>). Безпосереднє залучення роботодавців до процесу розробки та обговорення ОП підтверджено результатами зустрічі ЕГ з роботодавцями; наявні документальні підтвердження взаємодії з роботодавцями (представники роботодавців були членами робочої групи з розробки ОП; від них отримані рецензії на ОП; на запит ЕГ додатково надано протоколи засідань кафедри, в яких прийняли участь роботодавці під час обговорень ОП). До періодичного перегляду ОП було залучено: к.політ.н., доц., директора ГО «Інститут світової політики» Магду Є.В., начальника відділу професійного навчання Дипломатичної академії України імені Геннадія Удовенка при МЗС Резнікову Н.А., радника голови Державного космічного агентства України Кузнецова Е.І. в.о.директора державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво» Киридон А.М. Під час зустрічі з академічною спільнотою

(зустріч 2) завідувач кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій Ржевська Н.Ф. розповіла, що за результатами обговорення, було введено обов'язкові ОК «Геополітика», «Недержавні суб'єкти міжнародних відносин», розширено каталог вибіркових дисциплін ВК «Порівняльна політологія» (протокол №4 від 25.03.2021) та ВК «Міжнародний повітряний простір в системі МВ» (протокол №2 від 25.01.2022).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Згідно із ВСО збір інформації та її врахування щодо кар'єри та траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється в межах факультету та кафедри через: пошук та надання інформації про вакансії, організації зустрічей з роботодавцями, консультації щодо напрямів діяльності та вимог компанії-працедавця; допомогу в пошуку місця виробничих практик; розповсюдження інформації та участь в організації заходів університету, спрямованих на працевлаштування випускників <https://ino.nau.edu.ua/for-student/gynok-pratsi-ta-karjera>. Наприклад, на факультеті проводяться круглі столи з представниками різних компаній, які діляться своїм досвідом та розповідають про вимоги, які вони пред'являють до молодих спеціалістів. Усі отримані від роботодавців рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення ОП та якості освіти враховуються при проведенні періодичних переглядів навчальних програм. Таким чином, співпраця факультету з роботодавцями забезпечує якість освіти та підвищує шанси випускників на успішну кар'єру. У Відомостях ВО зазначено, що кафедра відстежує інформацію про працевлаштування випускників ОП шляхом формування бази даних щодо їхнього працевлаштування http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mvirs/opytuvannia/; безпосереднього спілкування та опитування випускників (<http://surl.li/gruhs>), проведення моніторингу професійних досягнень через соціальні мережі <https://www.facebook.com/NAU.International.Relations/>. Вивчення контенту сторінки кафедри виявило відсутність узагальненої інформації щодо історії розвитку ОП в персоналіях. На думку ЕГ, кар'єрний шлях та траєкторію працевлаштування випускників ОП прослідкувати досить складно. Не зважаючи на наявність форм опитування випускників на веб-сторінці кафедри, інформацію про результати опитування випускників ОП не знайдено.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

НАУ 21 вересня 2020 підтвердив відповідність СМЯ та отримав Сертифікат відповідності СМЯ в університеті (<http://surl.li/ejrde>) діє до: 21 вересня 2023 У ЗВО використовують різні процедури для забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, такі як: стратегічне планування, організація системи забезпечення якості, перегляд навчальних програм з визначеною періодичністю та постійний моніторинг, залучення структурних підрозділів та співробітників до відповідальності за якість, щорічне оцінювання здобувачів ВО та працівників, підвищення кваліфікації НПП працівників та забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу. Процедури регламентуються документацією системи забезпечення якості університету Політика в сфері якості НАУ (<http://surl.li/dqhau>), Концепція інноваційного розвитку НАУ (<http://surl.li/grurm>) Доктрина розвитку НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/doktryna-rozvytku.html>), Стратегія розвитку до 2030 року (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf), Положення про Комісію з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету (інституту) (<http://surl.li/dqgye>), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (зі змінами) (<http://surl.li/amesa>), Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>). У НАУ освітній процес здійснюється на засадах компетентісного, системного та практикорієнтованого підходів. Крім того, під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості, може відбуватися оновлення змісту практичних завдань, вибір нових інтерактивних методів викладання та актуалізація списків рекомендованих джерел (протоколи додатково надані на запит ЕГ). У 2020-2021 навчальному році на основі щорічного внутрішнього аудиту системи менеджменту якості в НАУ було затверджено оновлену версію ОП згідно із затвердженим Стандартом вищої освіти (протоколи додатково надані на запит ЕГ).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Міжнародні відносини» (спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходить первинну акредитацію. Враховано досвід акредитацій інших ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Наявна нормативна документація НАУ та інтерв'ю з фокус-групами дозволили ЕГ зробити висновок про наявність високої культури якості в ЗВО, в цілому, і ОП, зокрема. Система внутрішнього забезпечення якості в НАУ діє відповідно до Політики в сфері якості, Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти НАУ, Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (посилання на нормативну документацію наведено вище). Інституційна структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ВЗЯВО) в ЗВО є п'ятирівневою. На підставі проведених інтерв'ю, ЕГ вважає, що співпраця між різними структурними підрозділами НАУ в процедурі ВЗЯВО є раціональною. Всі учасники освітнього процесу розуміють культуру якості вищої освіти в НАУ і сприяють постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність сформованої культури якості в університеті. Прозорість, регулярність проведення та публічність результатів опитувань здобувачів щодо якості освіти на ОП. Будь-які виявлені через опитування проблеми виносяться на обговорення на засіданні кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність практики проведення анкетувань роботодавців для покращення та вдосконалення змісту ОП. Рекомендовано активізувати практику періодичного опитування за допомогою наявних в НАУ анкет роботодавців для покращення та вдосконалення змісту ОП. Мають місце несуттєві недоліки у виконанні вимог підкритерію 8.3 щодо проведення анкетування роботодавців з метою покращення та вдосконалення змісту ОП. Розробка механізму моніторингу кар'єрного шляху випускників ОП знаходиться на стадії формування. Загалом ОП «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ відповідає вимогам критерію 8.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Наявні несуттєві недоліки у виконанні вимог підкритерію 8.3 щодо проведення анкетування роботодавців з метою покращення та вдосконалення змісту ОП. Розробка механізму моніторингу кар'єрного шляху випускників ОП знаходиться на стадії формування. Загалом ОП «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ відповідає вимогам критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ пересвідчилася в зрозумілості та чіткості процедур та правил, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Вони визначені рядом документів регулятивного характеру та розміщені на офіційному сайті НАУ у вільному доступі (<http://surl.li/ehbav>; <http://surl.li/eisxl>). Тому всі охочі можуть переконатися в наявності цих положень і ознайомитися з ними. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що ознайомлені з своїми обов'язками та правами, а також повідомили, що їм відомо де розташовані матеріали із цією інформацією (зустріч 3). Базовим регулятивним документом є Статут НАУ (<http://surl.li/dnfbh>). Іншими документами, котрі деталізують розподіл прав та обов'язків є Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gqvm>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/eisxp>), Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/ajoud>), Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (<http://surl.li/gqkuk>), Стратегія розвитку НАУ до 2030 року (<http://surl.li/eojcs>), Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти (<http://surl.li/dhbog>), Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://cutt.ly/m5WYVrW>); Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НАУ (<http://surl.li/brjqc>); Положення про організацію самостійної роботи здобувачів (<http://surl.li/sdhy>), Положення про індивідуальний навчальний план студента (<http://surl.li/gqvn>), Положення про

атестацію випускників (<http://surl.li/dqami>), Положення про гаранта ОП (<http://surl.li/eiswx>), Колективний договір НАУ (<http://surl.li/bfnpb>), Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<http://surl.li/ajotn>). Наявна Пам'ятка щодо зовнішнього охайного вигляду учасників освітнього процесу НАУ (<http://surl.li/ghlei>), а також інші документи на кшталт договорів про надання освітніх послуг, контрактів з НПП, посадових інструкцій тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На офіційному сайті НАУ за поданим посиланням (<http://surl.li/agvar>) міститься розподілений за роками список проектів освітніх програм ЗВО. Проект ОП «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знаходиться у вкладці «Проекти освітніх програм 2021» (<http://surl.li/adhqz>). Пряме посилання на проект – (<http://surl.li/gqlaf>). У зацікавлених сторін була можливість пропонувати зміни в проекті цієї ОП та висловлювати свої зауваження щодо нього. Цьому сприяло завчасне його розміщення на офіційному сайті НАУ. Свої пропозиції зацікавлені сторони могли висловити гаранту ОП (Троян С. С.) через електронну пошту вказану на сайті – serhii.troian@npp.nau.edu.ua. На підтвердження обговорення освітньої програми, за запитом ЕГ в системі Національного агентства, ЗВО були надані витяги з протоколів засідання кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій. Дата засідання – 25 березня 2021 р. На зустрічі з роботодавцями, котрі також виконують роль баз практик для здобувачів, було підтверджене їх долучення до громадського обговорення проекту ОП (зустріч 5). Були надані відгуки та рецензії на ОП. Вони розміщені на прикінцевих сторінках ОП, а також окремими файлами в звіті про СО, котрий розміщено в системі Національного агентства. Пропозиції щодо проектів ОП можуть вносити як викладачі, так і здобувачі, а також Студентська рада факультету міжнародних відносин, котра також погоджує ОП. Це було підтверджено під час бесід із фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4, резервна зустріч). Під час розробки програми до уваги була взята думка здобувачів, представника яких було включено в склад робочої групи (зустріч 3). Ґрунтуючись на вище викладеному ЕГ робить висновок, що до обговорення проекту ОП були долучені різного роду стейкхолдери.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/A5WIF8f>), а також безпосередньо на сторінці кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій (<https://cutt.ly/E5WOBmT>). Пряме посилання – (<https://cutt.ly/25WPqjY>). В документі міститься загальна інформація про ОП, її ціль, характеристика, відомості про придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, про оцінювання та викладання, описані програмні компетентності (інтегральні, фахові та академічні), програмні результати навчання (ПРН), вказане ресурсне забезпечення реалізації програми та можливості академічної мобільності. Опісля викладений перелік компонентів ОП, окреслена її структурно-логічна схема, подана інформація про форму атестації здобувачів, зображена матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, а також розміщені рецензії на неї. Перелік навчальних дисциплін, що забезпечує кафедра міжнародних відносин, інформації та регіональних студій за ОП «Міжнародні відносини» розміщено на сайті кафедри у вкладці «Перелік дисциплін кафедри» (<https://cutt.ly/J5WPaWq>) з гіперпосиланнями на робочі програми. Робочі програми значної кількості обов'язкових ОК знаходяться на сторінці репозитарію НАУ (<https://er.nau.edu.ua/>). На сайті кафедри іноземних мов та перекладу викладено перелік обов'язкових дисциплін, які вона забезпечує за ОП (<http://surl.li/gqkpb>), проте без гіперпосилань на робочі програми. Робочі програми усіх обов'язкових дисциплін можна знайти у відомостях про СО, розміщених в системі Національного агентства (Таблиця 1). Загалом, матеріали розміщені на веб-сайті розкривають специфіку ОП та уможливають розуміння її змісту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

-

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: Доповнити опублікований на сайті кафедри іноземних мов та перекладу список обов'язкових дисциплін, які вона забезпечує на ОП, гіперпосиланнями на робочі програми. Адже це сприятиме більшому розумінню абітурієнтами змісту та мети цих ОК в контексті ОП. Одночасно із публікацією на сайті проекту ОП для

його подальшого громадського обговорення формувати новину про факт початку збору пропозицій, адже це дозволить залучити до цього процесу ще ширше коло осіб, а також за потреби здійснити верифікацію дати такої публікації. Подавати в структурованому вигляді на сайті інформацію, отриману від стейкхолдерів під час громадського обговорення ОП. Це можна зробити шляхом оприлюднення таблиці врахування/відхилення пропозицій, формування аналітичних довідок за даними отриманими під час обговорення або будь-яким іншим обраним ЗВО шляхом.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Спираючись на достатній рівень узгодженості ОП «Міжнародні відносини» за підкритеріями 9.1-9.3., недоліки процедурного характеру за підкритеріями 9.2-9.3, ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає оцінці «В» за критерієм 9. НАУ забезпечив публічність та прозорість документів і процедур, які регулюють освітній процес в ЗВО, зокрема на ОП. Процедури/правила є доступними, зрозумілими та чіткими. Проєкт ОП було оприлюднено на сайті, відбулося його громадське обговорення. Обсяг інформації, розміщений на сайті ЗВО, є достатнім для розуміння стейкхолдерами специфіки програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Боринська Ольга Леонідівна

Члени експертної групи

Корнєєв Максим Валерійович

Добржанська Олена Леонідівна

Кріль Олег Володимирович